

ที่ นร ๐๕๐๖/๑๙๕๐๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เรื่อง การเตรียมความพร้อม
เพื่อรับมือกับปัญหาอันเกิดจากภาวะโลกร้อน

เรียน เลขาธิการสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ สศ ๐๐๐๑/๑๒๔๘
ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๐๑๔/๒๒๔๗ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๒

ตามที่ได้เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
เรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาอันเกิดจากภาวะโลกร้อน ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอผลการพิจารณาและผลการดำเนินการ
ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏ
ตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
กระทรวงศึกษาธิการ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

/จึงเรียนมา ...

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทราบด้วยแล้ว และได้เผยแพร่ความเห็นและข้อเสนอแนะ
ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพร้อมความเห็นและผลการพิจารณาของสำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทางเว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบ และขอขอบคุณสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ให้ความเห็น
และข้อเสนอแนะในเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรัชย์ ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- 6 ต.ค. 2552

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

www.cabinet.thaigov.go.th

SC10_52_010_(อินชันทิสภาที่ปรึกษาฯ)_พงศศิริ

ร.ด.อ.
ผอ. ก.ค. 6 ต.ค. 2552
ผอ. ก.อ. 6 ต.ค. 52
จว.
ผู้พิมพ์

**เรื่อง รายงานผลการพิจารณา/ผลการดำเนินการของคณะรัฐมนตรี
กรณีสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี
เรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาอันเกิดจากภาวะโลกร้อน**

ด้วยสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้คำปรึกษา/ข้อเสนอแนะ/ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี เรื่อง การเตรียมความพร้อมเพื่อรับมือกับปัญหาอันเกิดจากภาวะโลกร้อน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) ได้แจ้งผลการพิจารณาร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) กระทรวงพลังงาน (พณ.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแล้ว มีผลการพิจารณา ดังนี้

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑. แนวทางและกลไกการบริหารจัดการ ๑.๑ ให้มีการจัดตั้งองค์กรด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพื่อทำหน้าที่ในการติดตาม ศึกษา วิจัยการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ ศึกษาผลกระทบ หามาตรการเฝ้าระวังการป้องกันและแก้ไขปัญหา รวมถึงให้มีการฝึกอบรมเพื่อสร้างองค์ความรู้ โดยให้มีองค์กรประกอบจากนักวิชาการ ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษาและมีนโยบายให้ทำงานในลักษณะบูรณาการร่วมกันทุกภาคส่วน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและการเตรียมการรองรับปัญหาที่เกิดจากภาวะโลกร้อนอย่างเป็นเอกภาพ	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยที่ประชุมเห็นว่าหน่วยงานต่าง ๆ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะอยู่แล้ว เช่น ๑. มีคณะกรรมการนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งเป็นคณะกรรมการระดับชาติในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการและปลัด ทส. เป็นกรรมการและเลขานุการ ๒. ทส. ได้มอบหมายให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นหน่วยงานหลัก (National Focal Point) ของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (United Nation Framework on Climate Change Convention: UNFCCC) ซึ่งมีการทํางานในการกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ รวมทั้งเป็นหน่วยงานประสานงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยขณะนี้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้จัดตั้งสำนักงานประสานการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ(สปอ.) ขึ้นเป็นการภายใน โดยมีอำนาจ

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	หน้าที่ในการเสนอแนะนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ รวมทั้งแนวทาง หลักเกณฑ์ และกลไกในการดำเนินงานระดับนานาชาติเกี่ยวกับการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและขณะนี้ อยู่ระหว่างการนำเข้าคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ ๓. ปัจจุบันได้จัดทำยุทธศาสตร์แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕ ซึ่งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ที่ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ตามความเห็นของสภาที่ปรึกษาฯ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความสามารถในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดความเสียหายต่อผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและ/หรือ เพิ่มแหล่งดูดซับก๊าซเรือนกระจก ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สร้างความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ เพิ่มศักยภาพของสถาบันและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาการดำเนินงานในกรอบความร่วมมือกับต่างประเทศ ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๕๑ ๔. ทส. อยู่ระหว่างการนำเสนอคณะรัฐมนตรีในการจัดตั้งศูนย์ประสานความร่วมมือด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (CCO) ประจำกระทรวงต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงต่าง ๆ ในด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๑.๒ ให้มีการสร้างแบบจำลองเหตุการณ์ ภูมิอากาศในอนาคตในพื้นที่ของประเทศไทย เพื่อให้สามารถเตรียมรับมือกับปัญหา	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยที่ประชุมเห็นว่า ควรมีการศึกษาต่อยอดจากแบบจำลองเหตุการณ์ ภูมิอากาศถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศที่อาจเกิดขึ้นต่อสาขาต่าง ๆ ทั้งนี้ สำหรับข้อมูล ของภูมิอากาศในระดับหน่วยวัดขนาดใหญ่ มีการดำเนินการ และเก็บรวบรวมที่กรมอุตุนิยมวิทยา สำหรับข้อมูลของ ภูมิอากาศในระดับหน่วยวัดขนาดเล็กมีการดำเนินการ และเก็บรวบรวมที่กรมควบคุมมลพิษ นอกจากนี้การสร้าง แบบจำลองเหตุการณ์ภูมิอากาศมีหลายหน่วยงานที่ขณะนี้ มีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะ ได้แก่ ๑. ศูนย์เครือข่ายวิเคราะห์ วิจัย และฝึกอบรมการ เปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อยู่ระหว่างดำเนินการจัดทำแบบจำลองเพื่อศึกษาผลกระทบ ในภาพรวมทั้งหมดของประเทศไทย ๒. การศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในการสร้าง แบบจำลองในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น ๓. กรมทรัพยากรน้ำกำลังดำเนินการจัดทำแบบจำลอง Hydro-Agronomic-Economic Model เพื่อวิเคราะห์ ผลกระทบด้านอุทกวิทยา รวมถึงการบริหารจัดการน้ำ ด้านการเกษตรและด้านเศรษฐกิจ ซึ่งได้รับการสนับสนุน จากธนาคารโลก ๔. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำลังดำเนินการ จัดทำแบบจำลองเพื่อศึกษาเรื่องสมรรถนะในทะเลอันดามัน หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๑.๓ ให้ปรับแนวนโยบายการพัฒนาประเทศ ให้สอดคล้องและเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง ของสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่อาจจะ เกิดขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเรียนรู้ และปรับทัศนคติในการดำรงชีวิตท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงของโลกได้ เช่น การดำเนินชีวิต ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อมโยง กับกระแสโลกที่ให้ความสำคัญกับภาวะโลกร้อน	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่า สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ (สศช.) และ ทส. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการ จัดทำนโยบายและแผนของประเทศได้มีการดำเนินงาน ที่ให้ความสำคัญกับการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องและ เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้ง ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ ความตระหนัก และการ ปรับตัวของประชาชนอยู่แล้ว โดยในเอกสารประกอบ การประชุมประจำปี ๒๕๕๒ ของ สศช. ได้กำหนดให้เรื่อง ภาวะโลกร้อนเป็นหนึ่งใน ๕ ยุทธศาสตร์ และในยุทธศาสตร์ แห่งชาติว่าด้วยการจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๕๕ ได้กำหนดให้มียุทธศาสตร์สร้าง ความสามารถในการปรับตัวเพื่อรับมือและลดความ ล่อแหลมต่อผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศและสร้าง ความตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมของประชาชนในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ นอกจากนี้ ทส. อยู่ระหว่างการจัดทำแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนครอบคลุมระยะเวลาดำเนินการ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๖๒) ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของทุกภาคส่วนในประเทศให้สามารถรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาวต่อไป หน่วยงานรับผิดชอบ : สศช. ทส.
๑.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เพิ่มช่องทางและวิธีการในการแลกเปลี่ยนและสร้างองค์ความรู้เรื่องภาวะโลกร้อนของประชาชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น เช่น วิทยุชุมชน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้ประชาชนรับทราบปัญหาและสามารถกำหนดมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ของตนเองได้	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เรื่องภาวะโลกร้อนในระดับชุมชนมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ช่องทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เช่น วิทยุชุมชน ควรพิจารณาให้รอบคอบโดยเฉพาะด้านระเบียบ กฎหมาย หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๑.๕ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนใช้หลักการการกระจายความเสี่ยงในการป้องกันและจัดการปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการร่วมกันรับความสูญเสียและทำให้แต่ละคนได้รับความสูญเสียน้อยที่สุดมีระบบประกันความเสี่ยงโดยชุมชนจัดการกันเองทำให้เกิดการช่วยเหลือระหว่างกันภายในชุมชนเดียวกัน	ที่ประชุมร่วมกันพิจารณาในประเด็นเรื่องความเสี่ยง โดยมีการให้ความเห็นใน ๒ ประเด็น คือ ๑. ความเสี่ยงด้านการเกษตร เกษตรกรจะเป็นกลุ่มแรกที่ได้รับผลกระทบหากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเกิดขึ้น เนื่องจากเป็นสาขาที่ขึ้นกับปัจจัยด้านภูมิอากาศ โดยปัจจุบัน กษ. ได้มีการจัดทำระบบประกันความเสี่ยงของข้าวขึ้น ๒. ความเสี่ยงจากพิบัติภัย เช่น น้ำท่วม ดินถล่ม ซึ่งปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่มีการดำเนินการในการป้องกันความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนี้ ได้แก่ ๒.๑ กรมทรัพยากรน้ำมีการดำเนินการในการกำหนดพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่มและน้ำหลากในพื้นที่ชุมชนต่าง ๆ รวมทั้งการจัดทำระบบเตือนภัย (Early Warning) ๒.๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้จัดทำหลักเกณฑ์และพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒.๓ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีภารกิจในการให้ความรู้แก่ประชาชนในการป้องกันพิบัติภัย รวมทั้งการซ้อมหลบภัยและอพยพหากมีพิบัติภัยเกิดขึ้น

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
	ทั้งนี้ ที่ประชุมมีความเห็นว่า ควรให้ประชาชนมีส่วนร่วม กับหน่วยงานในการจัดทำระบบความเสี่ยงมากขึ้น หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ. มท. ทส.
๑.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถาบัน การศึกษากำหนดหลักสูตรการศึกษาวิชาที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลก รวมถึง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ในระดับลึก ถึงการนำมาประยุกต์ใช้ในการปรับตัวได้อย่าง สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งผลักดัน ให้สถาบันการศึกษามีส่วนร่วมในการคิด และช่วยเหลือคลี่คลายปัญหา	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่าควรให้มี การสอดแทรกเนื้อหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศเข้าไปในบทเรียนวิชาต่างๆ เช่น สร้างเสริม ประสิทธิภาพ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักงานนโยบาย และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับ สถาบันสิ่งแวดล้อมไทยได้เคยจัดทำหลักสูตรการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศในระดับมัธยมศึกษา และได้นำเสนอให้ ศธ. นำไปทดลองใช้เป็นบทเรียนในโรงเรียน แต่ยังไม่ได้รับทราบ ความคืบหน้าในการดำเนินการ จึงขอให้ ศธ. ติดตามเรื่องนี้ ต่อไปด้วย หน่วยงานรับผิดชอบ : ศธ.
๒. ด้านโรคระบาด ๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การแพทย์ และสาธารณสุขของประเทศปรับมาตรฐานการ ให้บริการ โดยให้เพิ่มการศึกษาและวิจัยด้าน ภาวะโลกร้อนในประเด็นสาเหตุการทำให้เกิด โรคระบาดชนิดใหม่ ๆ แนวโน้มความรุนแรงของโรค การประเมินเป้าหมายกลุ่มเสี่ยงระดับอายุ จำนวน ผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตที่เกิดจากโรคระบาด ประมาณการใช้งบประมาณในการรักษา โดยคำนึงถึงสถานะสังคม องค์ความรู้ของชุมชน และระบบนิเวศต่าง ๆ รวมทั้งให้กำหนดกลยุทธ์ ในการปรับตัวเพื่อรับมือกับการระบาดของโรค	ที่ประชุมได้พิจารณาในประเด็นการเกิดโรคที่มีสาเหตุ จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งมีความเห็นว่า ด้านสาธารณสุขได้แบ่งโรคจากการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑. โรคอุบัติซ้ำ เช่น โรคมาลาเรีย โรคไข้เลือดออก ๒. โรคอุบัติใหม่ เช่น ซาร์ส ไข้หวัดนก ไข้หวัดใหญ่ ๒๐๐๙ อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยที่บ่งชี้อย่างชัดเจนว่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นสาเหตุที่แท้จริง ของการเกิดโรคต่างๆ ดังกล่าว ดังนั้นที่ประชุมจึงมีความเห็น ให้ สธ. รับไปดำเนินการในประเด็นข้อเสนอแนะนี้ หน่วยงานรับผิดชอบ : สธ.
๒.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษา วิจัยเรื่องโรคระบาดที่อาจจะเกิดจากสภาวะ การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลก โดยให้ศึกษา ถึงแหล่งที่มาของโรคให้ชัดเจน โดยเฉพาะบริเวณ ตามแนวชายแดนให้มีการปรับปรุงกระบวนการ ติดตามเฝ้าระวังและเตือนภัยให้รวดเร็วอย่างทัน ต่อสถานการณ์ความรุนแรงของโรคระบาด	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าวโดยที่ประชุมมีความเห็น ให้ สธ. เป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ ไปดำเนินการและให้ มท. เป็นหน่วยงานสนับสนุนในการ ร่วมดำเนินการกรณีบริเวณแนวชายแดน หน่วยงานรับผิดชอบ : สธ. มท.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างกรมการแพทย์ของภาครัฐกับภาคเอกชน ในการเตรียมความพร้อม การติดตาม เฝ้าระวัง และรักษาผู้ป่วยจากโรคระบาดที่เกิดจาก ภาวะโลกร้อน รวมทั้งให้มีมาตรการสร้างความ เข้มแข็งของแพทย์ในภาครัฐและแพทย์ ในภาคเอกชนให้ความสนใจกับโรคระบาด อันเกิดจากภาวะโลกร้อนอย่างจริงจัง	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมมีความเห็น ให้ สธ. รับข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ไปดำเนินการ หน่วยงานรับผิดชอบ : สธ.
๒.๔ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ กษ. ที่มี หน้าที่ในการดูแลรักษาสัตว์ และ สธ. ที่มีหน้าที่ ในการรักษาคนร่วมมือกันศึกษาต่อยอดหรือ ยกย่องภารกิจที่ทำ อยู่แล้วให้รองรับโรคระบาด อันเกิดจากภาวะโลกร้อนทั้งในคนและในสัตว์ เช่น งานศึกษาและวิจัยเกี่ยวกับวัคซีนไข้หวัดนก ซึ่งต้อง ใช้งบประมาณจำนวนมากในการศึกษาวิจัยให้ ทำการศึกษาเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการป้องกันกับ คนด้วย รวมถึงให้มีการใช้เครื่องมือด้านการแพทย์ อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น คอมพิวเตอร์สแกนสมอง ซึ่งมีราคาแพงโดยนำมาใช้ในการตรวจโรคด้าน สมองอย่างเต็มที่ เพื่อป้องกันโรคด้านสมองที่ เกิดจากเชื้อไวรัสและแพร่ขยายตัวมากขึ้นจาก สภาวะโลกร้อน อันจะทำให้เกิดการประหยัด งบประมาณแผ่นดินได้จำนวนมาก	ที่ประชุมมีความเห็นให้ กษ. และ สธ. รับข้อเสนอแนะ ในประเด็นนี้ไปดำเนินการ หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ. สธ.
๓. ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ๓.๑ ให้สร้างกลไกของภาครัฐเพื่อผลักดัน ให้เกิดการปรับตัวของประชาชนในการเตรียม รับมือกับความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศ ที่เกิดขึ้นแล้ว เช่น การปรับเวลาออกเรือประมง การปรับช่วงเวลาเพื่อการท่องเที่ยวทางทะเล ให้สอดคล้องกับสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลง ไป รวมถึงการสร้างอาชีพเสริมให้กับประชาชน ที่ได้รับผลกระทบจากความสมบูรณ์ของทรัพยากร ทางทะเลลดลง	ที่ประชุมมีความเห็นว่า การเตรียมความพร้อมให้กับประชาชน ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สิ่งสำคัญคือ การสร้างองค์ความรู้ สร้างความเข้าใจแก่ ประชาชน ซึ่งกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งมีแผนงาน ที่เกี่ยวข้อง เช่น พัฒนาดัชนีบ่งชี้ทางชีวภาพและกายภาพ ทางทะเลและชายฝั่งต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ พื้นฟูแนวปะการังและป่าชายเลน วางระบบ ในการป้องกันพื้นที่ชายฝั่งและบรรเทาผลกระทบ อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอให้มีการปรับเวลาออกเรือของ ชาวประมงนั้น อาจเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติเพราะชาวประมง จะมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญมากกว่าภาครัฐ ในการพิจารณาเวลาออกเรือและการทำประมง ดังนั้น จึงควรมีการบูรณาการระหว่างการสร้างองค์ความรู้ ของภาครัฐและภูมิปัญญาชาวบ้าน หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส. กษ.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัย และประเมินผลเกี่ยวกับอิทธิพลของภาวะโลกร้อนที่มีผลต่อทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง วัฏจักรของสิ่งมีชีวิตในทะเล เช่น การอพยพของปลาประจำถิ่น การเปลี่ยนแปลง ของปะการัง เป็นต้น โดยใช้โมเดลจำลองสภาพภูมิอากาศในอนาคตระดับพื้นที่ แทนการใช้โมเดลระดับโลก เพื่อเฝ้าติดตามการเปลี่ยนแปลงของท้องทะเลในแต่ละพื้นที่และใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการป้องกันล่วงหน้า	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งศูนย์เครือข่ายวิเคราะห์ วิจัย และฝึกอบรมการเปลี่ยนแปลงของโลกแห่งภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กรมอุทกศาสตร์ทหารเรือและกรมอุตุนิยมวิทยา มีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอแนะ เช่น การติดตามตรวจสอบสภาพแวดล้อมชายฝั่งทะเล การวิจัยผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศต่อระบบนิเวศหญ้าทะเล ปะการัง ป่าชายเลน และพื้นที่ชุ่มน้ำชายฝั่ง เป็นต้น หน่วยงานรับผิดชอบ : ทก. วท. กระทรวงกลาโหม
๓.๓ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเพื่อฟื้นฟูชายฝั่งทะเลหรือชายหาดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ สำหรับโครงการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่ได้ดำเนินการไปแล้ว แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาก็ได้แต่กลับจะทำให้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ให้ทบทวนและรื้อถอนออก	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะเรื่องการศึกษาเพื่อฟื้นฟูชายฝั่งทะเลหรือชายหาดให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าว เช่น การฟื้นฟูและเพิ่มพื้นที่ป่าชายเลนและป่าชายหาดเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศเป็นแนวกันชนป้องกันภัยธรรมชาติและการกัดเซาะชายฝั่ง สำหรับประเด็นโครงการป้องกันการกัดเซาะที่ล้มเหลวแล้วให้รื้อถอนสิ่งก่อสร้างนั้นออกอาจเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ เพราะอาจอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๔. ด้านภัยธรรมชาติ น้ำท่วม แผ่นดินถล่ม ภัยแล้ง และพายุโซนร้อน ๔.๑ ให้มีการปรับปรุงกระบวนการและวิธีการพยากรณ์อากาศใหม่โดยเร่งด่วน เนื่องจากสภาวะการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลก ทำให้การพยากรณ์อากาศแบบเดิมไม่สอดคล้องและอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้	สำหรับประเด็นการปรับปรุงกระบวนการและวิธีการพยากรณ์อากาศ ซึ่งเป็นงานประจำของกรมอุตุนิยมวิทยานั้น หน้าที่ความรับผิดชอบของกรมอุตุนิยมวิทยาจะเป็นการรายงานในลักษณะ Weather Change วันต่อวัน ไม่ใช่ Climate Change ซึ่งเป็นระยะเวลา ๑๐๐ ปี จึงเป็นการทำที่นอกเหนือจากหน้าที่ของกรมอุตุนิยมวิทยา นอกเหนือจากว่ากรมอุตุนิยมวิทยาต้องไปปรับเพิ่มอำนาจหน้าที่ของกรมอุตุนิยมวิทยาต่อไป หน่วยงานรับผิดชอบ : ทก.
๔.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เรียนรู้ปรากฏการณ์ของธรรมชาติมากขึ้น เพื่อได้เรียนรู้และปรับตัวให้อยู่กับธรรมชาติได้ดีขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาวิถีชีวิตที่อยู่ร่วมกับน้ำของคนไทยในอดีต โดยการปลูกบ้านเรือนแบบยกพื้นสูงเพื่อให้อยู่กับน้ำท่วมได้อย่างมีความสุข	ที่ประชุมมีความเห็นว่า ปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนได้เรียนรู้ปรากฏการณ์ของธรรมชาติเพื่อปรับตัวให้อยู่กับธรรมชาติได้ดีขึ้นอยู่แล้ว เช่น กรมทรัพยากรน้ำได้ดำเนินการศึกษาชุมชนในอดีตที่อยู่ร่วมกับอุทกภัย หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๔.๓ ให้มีแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการในทุกลุ่มน้ำ โดยเริ่มจากลุ่มน้ำที่เกิดปัญหาซ้ำซากก่อน การบูรณาการต้องมีการพิจารณาจากหลายมิติไปพร้อม ๆ กัน เช่น มิติการแก้ปัญหาที่ท่วมทั้งที่ใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช้สิ่งก่อสร้าง มิติการแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ มิติที่เป็นมาตรการป้องกันพื้นที่เป้าหมาย มิติการเฝ้าติดตามและบริหารจัดการน้ำท่วม เป็นต้น	ทส. มีแผนแม่บทบริหารจัดการลุ่มน้ำ ๒๕ ลุ่มน้ำ อยู่แล้ว และเป็นแผนที่บูรณาการการจัดการด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ตัวอย่างประเด็นมิติของการแก้ปัญหาที่ท่วมทั้งที่ใช้สิ่งก่อสร้างและไม่ใช้สิ่งก่อสร้างนั้น ทส. คงต้องไปพิจารณา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมชลประทาน กษ. หรือท้องถิ่นต่อไป หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๔.๔ ให้มีการบริหารจัดการน้ำในเขื่อนอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับสภาพแปรปรวนของภูมิอากาศ โดยการทบทวนการบริหารจัดการน้ำในเขื่อน โดยใช้เครื่องมือพยากรณ์อากาศที่ทันสมัยควบคู่กับการบริหารจัดการน้ำ ซึ่งจะทำให้การแก้ไขปัญหาที่ท่วมและภัยแล้งมีประสิทธิภาพขึ้น	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมมีความเห็นให้ กษ. เป็นหน่วยงานหลักในการนำข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ไปดำเนินการ และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นหน่วยงานสนับสนุน หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ. กฟผ.
๔.๕ ให้มีนโยบายส่งเสริมการสร้างแหล่งเก็บน้ำขนาดเล็กในไร่นา และการพัฒนาฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติให้ขยายตัวมากยิ่งขึ้น จะมีส่วนช่วยให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และให้ทบทวนการสร้างเขื่อนขนาดใหญ่ ซึ่งต้องลงทุนจำนวนมาก บริหารจัดการยาก และประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมในการจัดการได้อย่างทั่วถึง	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมมีความเห็นให้ กษ. และ ทส. รับข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ไปดำเนินการ หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ. ทส.
๔.๖ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและภัยแล้งต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นในลุ่มน้ำที่เกิดปัญหาไม่ควรมีการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ ซึ่งเป็นการผลกระทบไปให้ประชาชนในลุ่มน้ำอื่น	ที่ประชุมมีความเห็นในประเด็นการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำว่า หากลุ่มน้ำเดิมได้รับความเดือดร้อนอยู่แล้วก็ไม่ควรมีการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำ แต่ในกรณีที่มีภัยพิบัติเกิดขึ้น เช่น ภัยแล้ง น้ำท่วม ก็อาจพิจารณาให้มีการผันน้ำข้ามลุ่มน้ำได้ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของลุ่มน้ำที่ประสบปัญหา หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๔.๗ ให้มีการเตรียมการป้องกันภัยจากพายุโซนร้อน โดยมีการฝึกอบรมประชาชนในพื้นที่เสี่ยงให้มีความรู้ ด้านพายุโซนร้อน การเฝ้าติดตามและสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติ การหลบภัย การเตรียมพื้นที่รองรับผู้อพยพ เป็นต้น	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะอยู่แล้ว เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ได้มีการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยง ในการสังเกตปรากฏการณ์ธรรมชาติ รวมทั้งการซ้อมหลบภัยและอพยพหากมีภัยพิบัติเกิดขึ้น หน่วยงานรับผิดชอบ : มท. ทก.

ความเห็นและข้อเสนอแนะ ของสภาที่ปรึกษาฯ	ความเห็น/ผลการพิจารณา/ ผลการดำเนินการของ ทส. กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๕. ด้านความหลากหลายทางชีวภาพและความมั่นคงทางด้านอาหาร ๕.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาเพื่อวางแผนการทำการเกษตรที่เหมาะสมกับฤดูกาลและสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่า กษ. มีภารกิจและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะอยู่แล้ว หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ.
๕.๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรเก็บรักษาและอนุรักษ์พันธุ์พืชพื้นเมืองซึ่งมีความหลากหลายและเลือกปลูกชนิดพันธุ์ที่ทนกับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติได้ในการอนุรักษ์สายพันธุ์ดั้งเดิมจะทำให้มีโอกาสในการนำมาปรับปรุงพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงมากขึ้นในภาวะที่ภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงไป	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมเห็นว่า หน่วยงานภายใต้ กษ. มีภารกิจและการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะอยู่แล้วเช่น กรมส่งเสริมการเกษตรกรมวิชาการเกษตร และกรมการข้าว เป็นต้น หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ.
๕.๓ ให้มีมาตรการคุ้มครองเกษตรกรรายย่อยให้สามารถประกอบอาชีพด้วยตนเองอย่างอิสระได้ ซึ่งจะสามารถผลิตอาหารได้อย่างหลากหลาย โดยไม่ถูกผลักดันเข้าสู่ระบบเกษตรแบบพันธสัญญา (Contract Farming) ซึ่งรูปแบบดังกล่าวจะทำให้เกษตรกรรายย่อยเสียเปรียบและต้องเป็นผู้แบกรับความเสี่ยงอันเป็นเหตุให้ที่ดินซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญหลุดมือได้ง่าย	ที่ประชุมมีความเห็นว่า Contract Farming ไม่ได้ไปจำกัดความหลากหลายทางการผลิต เนื่องจากเกิดจากความสมัครใจของเกษตรกรเอง หน่วยงานราชการไม่ได้มีข้อบังคับ ซึ่ง Contract Farming จะทำให้เกิดผลดีแก่เกษตรกรมากกว่าผลเสีย เนื่องจากเป็นวิธีที่สามารถลดความเสี่ยงรวมถึงเพิ่มโอกาสและความมั่นคงทางผลิต นอกจากนี้ยังให้ความคุ้มครองในกรณีเกิดพิบัติภัยอีกด้วย หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ.
๕.๔ ให้มีมาตรการป้องกันการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่ธรรมชาติอื่นๆที่เป็นแหล่งกำเนิดของพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่สำคัญ เช่น เป็นแหล่งพันธุ์ข้าวป่า แหล่งผลไม้ป่า แหล่งผักป่า เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อรักษาพันธุ์กรรมเหล่านั้นเอาไว้ เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ต่อไปซึ่งจะช่วยให้เกิดความมั่นคงทางด้านอาหารในอนาคต	เห็นด้วยกับข้อเสนอแนะดังกล่าว โดยที่ประชุมมีความเห็นให้ ทส. รับข้อเสนอแนะในประเด็นนี้ไปดำเนินการ หน่วยงานรับผิดชอบ : ทส.
๕.๕ ให้มีมาตรการในการรักษาพื้นที่เกษตรกรรมเอาไว้ โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวที่สำคัญของประเทศ เช่น บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณทุ่งกุลาร้องไห้ เป็นต้น รวมทั้งการปกป้องพื้นที่เกษตรกรรมที่สำคัญอื่นๆ เช่น สวนมะพร้าวที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สวนผลไม้ในจังหวัดปทุมธานี ระยอง จันทบุรี เป็นต้น	ที่ประชุมมีความเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีการดำเนินงานที่สอดคล้องกับข้อเสนอแนะอยู่แล้ว เช่น การทำการเกษตรแบบยั่งยืน การทำ Zoning ของพื้นที่เกษตรกรรม เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม ทางราชการไม่สามารถบังคับเกษตรกรให้ปลูกพืชชนิดใดชนิดหนึ่งได้ เนื่องจากเกษตรกรจะเลือกปลูกพืชที่ได้อัตราได้ในตลาดขณะนั้น ซึ่งเป็นตามกลไกทางการตลาด หน่วยงานรับผิดชอบ : กษ.

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๒ ว่า

๑. รับทราบความเห็นและข้อเสนอแนะของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒. รับทราบความเห็น ผลการพิจารณา และผลการดำเนินการของกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวง
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ และสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

 -

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- ๖ ต.ค. ๒๕๕๒

.....
พ.อ. น.น. 6 ต.ค. 2552
พ.อ. กลุ่ม 6 ต.ค. 12
จ.อ.
ผู้พิมพ์